

Odpadová abeceda XIII.

Nulový odpad

V tomto článku bych se rád vrátil k otázce prevence vzniku odpadů, kterou jsem již nastínil v článku „Zero Waste“ v roce 2021.

Co se nakládání s odpady týče, je právě prevence vzniku odpadů stále ještě tak trochu Popelkou mezi zájmy nejen občanů, ale i obcí. Většina z nás si neuvědomuje, že i recyklace odpadů je náročná na spotřebu energií a lidských zdrojů, navíc nejen v ČR trvale chybí dostatek použitelných recyklačních kapacit.

Nejméně starostí je proto s odpadem, který vůbec nevznikne.

Češi se dnes řadí mezi nejaktivnější v oblasti samotného třídění odpadů. Jsou to výborné výsledky, nicméně je důležité neustále opakovat, že samotná separace odpadů prostě nestačí. V zájmu nejen obcí a měst, ale i samotných občanů, je snížení produkce veškerých komunálních odpadů. K tomuto cíli je však pouhé třídění odpadů nedovede.

Hierarchie správného nakládání s odpady

V běžném životě je mnoho činností v domácnostech, které lze ovlivnit. Zásadní změny při předcházení vzniku odpadu se mohou realizovat zejména v těchto oblastech:

POTRAVINOVÝ ODPAD - hlavní roli hraje promyšlené plánování spotřeby - od nákupů, přes skladování potravin, vaření - až k využívání zásob a přebytků.

OBALY - v dnešní době všudypřítomné. Předcházet jejich nadměrnému používání lze například nakupováním do vlastních nákupních tašek a sáčků, preferencí nebalené vody, co nejčastějšími nákupy bez obalu, využíváním náhradních náplní a koncentrátů, opakovaným využíváním obalů, správně zvolenou velikostí balení, výběrem jednodruhových obalů pro snadnější recyklaci.

ELEKTROODPAD - elektrické spotřebiče je třeba vybírat s ohledem na jejich energetickou náročnost, spotřebu vody (pokud je třeba), nutnost

dokupovat výměnné prvky, možnost opravy i recyklace. Je nutné pamatovat na pravidelnou údržbu zařízení, nepotřebné spotřebiče je možné prodat či darovat.

TEXTIL - textilní průmysl je hnán kupředu rychlou spotřebou bez ohledu na kvalitu. Protikladem je tzv. *slow móda*. Důraz by měl být kladen na nákupy s rozmyslem, vhodnost doplňování jednotlivých kusů oblečení, bez hromadění nepotřebného textilu. K nákupům je možné využít second handů, bazarů atd. Nepotřebný textil se doporučuje přešít nebo upravovat, prodat či darovat.

OBJEMNÝ ODPAD - nejen v této oblasti je dobré pamatovat na možnost sdílení předmětů (sekačky, stavební náčiní apod.), využívání půjčoven (lyže, vozík, náradí) nebo bazarů. Při pořizování nových (či lépe staronových) věcí dbát na snadnou opravitelnost (nábytek apod.), nepotřebné věci prodat či darovat.

STAVEBNÍ ODPADY - s ohledem na vlastní zdraví a peněženku je vhodné soustředit se na správný propočítání potřebného materiálu a používání výrobků, které obsahují co nejméně nebezpečných látek. Nepotřebný materiál lze odprodat, případně lze využít materiál z demolice - okna, dveře, konstrukce atd.

Tipy na omezování produkce odpadů:

- plánování a usměrňování vlastní spotřeby;
- využívání půjčoven nebo sdílení občasné potřebných věcí s rodinou, kamarády či sousedy;
- nákupy z druhé ruky, výměny;
- redukce nákupů výrobků na jedno použití;
- redukce využívání tištěných letáků;
- redukce nákupů balené vody;
- využívání internetových nabídek za odvoz;
- pravidelné vyklízení nepotřebných věcí – výměny, bazary, za odvoz;
- renovace sedacího nábytku pomocí pratelných potahů (lze ušít z nepotřebného textilu) apod.;
- tzv. knihobudky a podobné projekty na výměnu nebo odložení knih.

Myslím, že každý z nás by se měl občas zamyslet nad svou vlastní spotřebou a třeba zjistit, že některá doporučení uvedená v tomto článku nejsou tak úplně zbytečná a dají se realizovat. Někdy i drobná změna chování jednotlivce může způsobit velkou změnu celku.

Odpadové hospodářství městyse Jince

Máme za sebou první čtvrtletí roku 2022, a tak bych vás rád seznámil s výsledky odpadového hospodářství městyse, a to především z důvodu, že nejsou moc optimistické.

Za období leden až březen 2022 bylo vyprodukováno celkem:

- 82,71 tun směsného komunálního odpadu (SKO) což je o 3,3 % více než v předchozím čtvrtletí;
- 8,57 tun papíru, což je o 18 % méně než v předchozím čtvrtletí;
- 7,89 tun plastu, což je o 5,6 % méně než v předchozím čtvrtletí;
- 10,37 tun skla, což prakticky stejně jako v předchozím čtvrtletí;
- 0,33 tun nápojových kartonů, což prakticky stejně jako v předchozím čtvrtletí;
- 4,99 tun kovů, což je o 11 % méně než v předchozím čtvrtletí.

Z uvedených údajů jasně vyplývá, že jsme se v uplynulém čtvrtletí poměrně významně zhoršili ve třídění především papíru, kovu a plastu, což vedlo i k navýšení množství SKO.

Rád bych připomněl, že dle platného zákona o odpadech je stanoveno maximální množství odpadu na jednoho občana a rok, který lze se slevou uložit na skládku. Po překročení tohoto množství dochází k výraznému navýšení skládkovacího poplatku. V minulém roce jsme se do tohoto množství - tj.

200 kg/osoba/rok - vešli, ale pro letošní rok je toto číslo nižší - tj. 190 kg/osoba/rok - a v následujících letech se bude dále snižovat. Proto vás všechny žádám o maximální možnou míru třídění komunálních odpadů, nebo ještě lépe - o minimalizaci vzniku odpadů vůbec.

Ing. Aleš Hlaváček
vedoucí Technických služeb městyse Jince
tel. 773 830 703, e-mail: vedoucits@jinice.cz

**Technické služby a Vodohospodářské služby
městyse Jince**